

Aan
de gemeenteraad

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Datum 27 maart 2012
Ons kenmerk SBH/757854
Begrotingsprogramma Leefbaarheid en stedelijk beheer
Betreft Startnotitie Speelruimtebeleid

Samenvatting

In 2011 had Dordrecht een ruime 20.000 kinderen in de leeftijd van 0 t/m 14 jaar en 419 speelplaatsen.

Als je dit vergelijkt met de landelijke richtlijn (1 speelplaats op 60 kinderen) dan zijn er in Dordrecht ruim voldoende formele speelplaatsen aanwezig. Theoretisch gezien zouden we in Dordrecht ook kunnen volstaan met 342 formele speelplaatsen en dan behoort de gemeente nog steeds tot de gemeenten met voldoende formele speelvoorzieningen.

Wat opvalt is echter dat uit een in 2011 gehouden onderzoek van het Onderzoekscentrum Drechtsteden blijkt dat de laatste jaren door de gemeente € 400.000,- extra is geïnvesteerd in de aanleg en het onderhoud van de speelvoorzieningen, maar niet iedereen over de kwaliteit en het aantal speelvoorzieningen even tevreden is.

In de raadsvergadering van 29 november 2011 is door het CDA een Motie speeltoestellen ingediend met als overwegingen dat de voorgestelde uitgavenbeperking qua beleidslijn haaks staat op het beleid in voorgaande jaren, waarin juist extra budget is toegekend voor het versneld vervangen van speelvoorzieningen.

Voor kinderen is spelen in de woonomgeving belangrijk. Het draagt bij aan de ontwikkeling tot een evenwichtig groot mens. Daarnaast is spelen natuurlijk ook leuk. Het is een plezierige manier om je vrije tijd door te komen. Spelen op deze wijze verwoord draagt bij aan educatieve en recreatieve doelen binnen het gemeentelijk beleid. Het aanbod dat de gemeente op basis van de vraag ontwikkelt, kan worden beschouwd als een product en op deze doelen worden geëvalueerd. Bij de vorming van beleid en de planning van speelruimte is het belangrijk om rekening te houden met de verschillen tussen kinderen. Een essentieel gegeven is dat kinderen de gehele woonomgeving betrekken in hun spel. Het buitenspelen staat midden in het leven van alledag. Belangrijk om te weten, immers om die reden kun je buitenspelen niet verplaatsen of verbieden. Speelruimte moet ook veilig zijn. Kinderen moeten risico's op hun waarde kunnen inschatten. Ook ouders moeten hun kinderen veilig weten, anders zullen ze hun kinderen minder alleen buiten laten spelen. Speelruimte maakt deel uit van de openbare ruimte. Daarom vervult de gemeente een belangrijke rol voor spelen in de openbare ruimte. Demografische ontwikkelingen zijn relevant voor een verantwoorde verdeling van speelvoorzieningen en de inzet van middelen.

Beleidsvorming kent twee kanten:

1. Welke informatie moet de gemeente verzamelen en hoe krijgt deze activiteit prioriteit in de organisatie?

Datum 27 maart 2012

Ons kenmerk SBH/757854

2. Hoe kan eraan gewerkt worden dat inwoners meer tevreden zijn over de voorzieningen en positiever komen te staan tegenover verbeteringen in de speelruimte?

Voorgestelde werkwijze

De gemeente heeft een belangrijke rol voor spelen in de openbare ruimte. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het wenselijk om een Beleidskader Spelen op te stellen op het gebied van:

1. Speelruimte
2. Veiligheid
3. Bereikbaarheid
4. Samenhang
5. Gebruiksdruk
6. Speelwaarde
7. Betrokkenheid
8. Inclusief beleid
9. Beheer en onderhoud
10. Financiering

Vervolgens kan vanuit deze beleidskaders voor iedere wijk een zogenaamde indicatieve opgave of kansen worden uitgewerkt. Hierin wordt de relatie gelegd tussen het aantal en de speelwaarde van de speelplekken, de spreiding hiervan, de beoogde leeftijdsgroepen, de bevolkingsamenstelling en de ontwikkeling hierin en de in de wijk aanwezige informele speelruimte. Zo kan er een opgave ontstaan voor uitbreiding of vermindering van het aantal speelplekken. Ook omvorming kan behoren tot de mogelijkheden of een verkleining of verruiming van het spelaanbod binnen bestaande plekken. Het uiteindelijke doel is om daar waar een opgave ligt of kansen liggen, deze concreet uit te werken samen met bewoners en vooral de gebruikers binnen het financiële kader.

Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma is de technische staat van het onderhoud van speeltoestellen bepalend. Speeltoestellen en ondergronden moeten veilig zijn. Tijdig onderhoud en vervangingen zijn noodzakelijk. Voor de uitvoering van dit beleid wordt een periode van tien jaar uitgetrokken. Wanneer de staat van het onderhoud aangeeft dat het tijd is voor vervanging, wordt de opgave voor de desbetreffende buurt ingevuld. In dat stadium zullen bewoners er daadwerkelijk bij betrokken worden. Zo ontstaat vanzelf de gewenste spreiding in de tijd en over de stad.

Speelruimtebeleid is eigenlijk nooit klaar. Het is een iteratief proces. Dat wil zeggen dat door de tijd heen op basis van allerlei (demografische) ontwikkelingen het beleid telkens moet worden bijgesteld.

Samengevat bevat de voorgestelde werkwijze de volgende stappen:

1. Vaststellen startnotitie
2. Inventarisatie (vraag, gebruik en aanbod)
3. Beoordeling
4. Organiseren van bijeenkomsten per wijk
5. Opstellen wijkplannen
6. Uitvoering
7. Evaluatie

Datum 27 maart 2012
Ons kenmerk SBH/757854

De ambitie is om inwoners en partners vanaf processtap 2 te betrekken bij het beoordelen van de gegevens en het opstellen van speelopgave(n) per wijk.

Het streven is om in het vierde kwartaal van 2012 een beleidsnota gereed te hebben met concrete voorstellen en oplossingsrichtingen per wijk.

1. Wat is de aanleiding?

In 1995 is een Speelnota uitgebracht voor de periode 1995 - 2010.

De doelstellingen uit deze nota zijn:

- Goede speelruimte voor de verschillende leeftijdsgroepen
- Evenwichtige verdeling van speelvoorzieningen over de wijken
- Het belang van goede speelvoorzieningen voor kinderen
- Het betrekken van bewoners.

Deze doelstellingen zijn ook nu nog steeds van kracht en actueel. Daarnaast is sinds medio 2002 ook het bereiken van voldoende tevredenheid van bewoners over de speelvoorzieningen aan de doelstellingen toegevoegd.

In de loop van de tijd hebben zich echter op het gebied van spelen landelijke-, wettelijke-, demografische- en maatschappelijke ontwikkelingen voorgedaan, waardoor er opnieuw naar het speelruimtebeleid moet worden gekeken:

1. Overgewicht van kinderen
2. Begeleid spelen versus niet begeleid spelen
3. Toegenomen autoverkeer
4. Afname van vrijwilligers bij bijvoorbeeld speeltuinverenigingen
5. Veranderingen in samenstelling van de bevolking per wijk
6. Veranderingen in de leeftijdsopbouw per wijk
7. Toename van functies in de openbare ruimte en daardoor risico op afname van geschikte speelruimte voor kinderen
8. Enerzijds behoefte aan speelruimte in de directe woonomgeving en anderzijds behoefte aan kwalitatief hoogwaardige speelplekken met hoge gebruikswaarde en vertier voor verschillende leeftijdsgroepen ter bevordering van het samen spelen.
9. Kwalitatieve verbeteringen aan speelvoorzieningen
10. Invoering vraaggericht spelen (2004)
11. Invoering Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS)
12. Speelverzoeken vanuit sociale programma's
13. Beschikbaarheid van speelruimte versus de bebouwingsdichtheid van de wijken
14. Toename intolerantie/overlast
15. Financiën

2. Wat willen we bereiken?

Het doel van de vaststelling van deze startnotitie is om met een inzichtelijk proces en heldere kaderstelling te komen tot nieuw speelruimtebeleid met uitvoeringsplannen op wijkniveau voor de periode 2013 - 2022.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

- De kaders die zijn genoemd in de startnotitie Speelruimtebeleid vaststellen.
- Instemmen met het in de startnotitie voorgestelde proces.

Datum 27 maart 2012
Ons kenmerk SBH/757854

a. Inspraak en communicatie

Aan het begin van het proces wordt een communicatieplan opgesteld.

b. Vervolgtraject besluitvorming

Het streven is om in het vierde kwartaal van 2012 een beleidsnota gereed te hebben met concrete voorstellen en oplossingsrichtingen per wijk.

c. Inclusief beleid

Inclusief beleid is in de startnotitie opgenomen als onderdeel van het beleidskader.

4. Wat mag het kosten?

De financiën zijn in de startnotitie opgenomen als onderdeel van het beleidskader.

5. Fatale beslisdatum

Niet van toepassing.

6. Bij dit raadsvoorstel horen de volgende bijlagen:

- ontwerp besluit;
- Startnotitie Speelruimtebeleid.

7. Voorstel

Wij stellen u voor:

1. de in de startnotitie Speelruimtebeleid opgenomen inhoudelijke en procesmatige kaders voor dit beleidsproces vast te stellen;
2. ons college opdracht te verstrekken de uitvoering van het beleidsproces te starten.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht
de secretaris

M.M. van der Kraan

de burgemeester

A.A.M. Brok

- ontwerp besluit -